

RECHT IN DE ONDERNEMING

Ondernemingsrecht evolueert voortdurend en roept ongetwijfeld ook bij u heel wat concrete vragen op. Wij zoeken antwoorden, die wij met "Recht in de Onderneming" bevattelijk met u willen delen. "Recht in de Onderneming" verschijnt driemaandelijks.

In Recht in de Onderneming nr. 8 - 27 maart 2012:

Vragen staat vrij: het vraagrecht van de aandeelhouder opgefrist

Voor een aandeelhouder die zelf niet betrokken is bij het bestuur van een vennootschap vormt het vraagrecht een essentieel onderdeel van de controle die een aandeelhouder op het bestuur van de vennootschap kan uitoefenen. Met ingang van 1 januari 2012 is het vernieuwd wettelijk kader van het vraagrecht in werking getreden. Wat onthoudt u best voor uw komende algemene vergadering ?

[Lees meer...](#)

Electorale fase van de sociale verkiezingen

De sociale verkiezingen, die de oprichting of de vernieuwing van de ondernemingsraden en de comités voor preventie en bescherming op het werk als doel hebben, zijn van 7 mei 2012 tot 20 mei 2012 gepland. In een vorige nieuwsbrief werden de belangrijkste stappen uit de pre-electorale fase van de procedure onder de loep genomen. Het onderwerp van huidige nieuwsbrief is de electorale fase, een negentig dagen durende termijn die loopt van dag X tot Y. Hieronder volgt een summiere bespreking van de belangrijkste momenten tijdens deze fase.

[Lees meer...](#)

Een huis verkopen wordt hoe langer hoe complexer

Net als bij elke andere koop/verkoop geldt ook voor de aan- of verkoop van een huis dat het in principe volstaat een akkoord te hebben over het voorwerp en de prijs opdat een koopovereenkomst tussen partijen tot stand komt. Over de jaren heen hebben verschillende wetgevende ingrepen dit principe echter meer en meer aan het wankelen gebracht. Tijd om na te

Schenking van familiebedrijf vrij van registratierechten

De wetgever wil bedrijfsleiders stimuleren om actief bezig te zijn met de voortzetting van hun onderneming. De vererving van familiale ondernemingen en vennootschappen kan voor overlijdens vanaf 1 januari 2012 niet langer rekenen op een vrijstelling van successierechten (zoals voorheen), maar slechts op een verlaagd tarief (artikel 60/1 e.v. Wetboek Successierechten).

Sinds 1 januari 2012 zijn bepaalde schenkingen van familiale ondernemingen en vennootschappen dan weer wel volledig vrij van registratierechten (artikel 140bis e.v. Wetboek Registratierechten). Dit is het geval voor de schenking van activa (behoudens de woning) die eerder door de schenker geïnvesteerd werden in een familiale onderneming. Ook de schenking

gaan wat allemaal vereist is om de aan- of verkoop van een huis tot een goed (juridisch) einde te brengen.

[Lees meer...](#)

Alcoholslot en bedrijfswagen: geen yin en yang.

Sinds oktober 2010 kunnen politierechters een alcoholslot verplichten voor chauffeurs die zich bezondigen aan bepaalde alcoholgerelateerde verkeersmisdrijven. Wanneer een (veroordeelde) werknemer geregeld voor het werk de baan op moet en daarvoor gebruik maakt van een firmawagen, kunnen problemen rijzen. Is de werkgever in z'n geval verplicht om de firmawagen uit te rusten met een alcoholslot? Moeten vooraf bepaalde formaliteiten worden vervuld? En kunnen weinig fraaie blaasresultaten aanleiding geven tot een ontslag?

[Lees meer...](#)

van aandelen in een familiale vennootschap kan vrijgesteld worden van registratierechten, onder meer wanneer op het ogenblik van de schenking minstens 50 % van de aandelen aan de schenker en/of zijn familie toebehoren.

Om registratierechten te vermijden moeten wel bepaalde formaliteiten vervuld worden. Zo moet de schenking bij authentieke akte geregeld worden, waarin de begiftigden uitdrukkelijk verklaren dat zij aanspraak willen maken op de vrijstelling.

Vragen staat vrij: het vraagrecht van de aandeelhouder opgefrist

Dave Pardo
Advocaat / Vennoot
dave.pardo@crivits-persyn.be

Voor een aandeelhouder die zelf niet betrokken is bij het bestuur van een vennootschap vormt het vraagrecht een essentieel onderdeel van de controle die een aandeelhouder op het bestuur van de vennootschap kan uitoefenen. Met ingang van 1 januari 2012 is het vernieuwd wettelijk kader van het vraagrecht in werking getreden. Wat onthoudt u best voor uw komende algemene vergadering ?

Het vraagrecht van de aandeelhouder kadert in de verantwoording die het bestuur moet afleggen ten aanzien van de algemene vergadering en haar aandeelhouders en houdt dan ook een belangrijk controlemechanisme van de aandeelhouders op het bestuur in. Dit geldt evenzeer voor het individueel onderzoeks- en controlerecht dat nauw verband houdt met het vraagrecht van de aandeelhouder.

De wet van 20 december 2010 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders van genoteerde vennootschappen heeft het vraagrecht nader vorm gegeven, en dit zowel voor de genoteerde als voor de niet-genoteerde vennootschappen (artikel 540 W. Venn. voor de NV en artikel 274 voor de BVBA). Dit nieuw wettelijk kader is in werking getreden per 1 januari 2012.

Wachttuitkering en wachttijd heten voortaan inschakelingsuitkering en beroepsinschakelingsstijd: what's in a name?

Sinds 1 januari 2012 werd het systeem van uitkeringen voor schoolverlaters gevoelig gewijzigd. Vooreerst werden de begrippen 'wachttuitkering' en 'wachttijd' vervangen door de termen 'inschakelingsuitkering' en 'beroepsinschakelingsstijd'.

Verder is - in tegenstelling tot vroeger - de wachttijd steeds gelijk aan 310 dagen ongeacht de leeftijd van de schoolverlater. Deze bepaling is op 1 januari 2012 in werking getreden en is bijgevolg ook van toepassing op de lopende wachttijden. Daarnaast geldt het principe dat studentenarbeid, verricht tijdens de laatste zomervakantie, geen invloed heeft

De wet voorziet nu uitdrukkelijk het recht voor de aandeelhouders om niet enkel op de algemene vergadering zelf, maar ook voorafgaand aan de algemene vergadering schriftelijk vragen te stellen aan het bestuur. De termijn binnen dewelke de schriftelijke vraagstelling dient te gebeuren, moet in de statuten van de vennootschap worden uitgewerkt. Bij de bepaling van deze termijn moet uiteraard rekening gehouden worden met de (relatief korte) oproepingstermijn voor de algemene vergadering én moet het bestuur ook nog in de mogelijkheid worden gesteld tijdig kennis te nemen van de vraagstelling. Een uiterste deadline van zes tot acht dagen voor de algemene vergadering lijkt dan ook het meest voor de hand liggend.

Tevens is voorzien dat de schriftelijke vraagstelling ook via elektronische weg (e-mail) aan de vennootschap kan worden gericht. Daartoe dient in de oproeping tot de algemene vergadering een e-mailadres vermeld te worden.

Het vraagrecht mag dan wel een basisrecht van de aandeelhouder vormen, het houdt vooralsnog geen vrijgeleide in voor de aandeelhouder om het bestuur ongelimiteerd met vragen te bestoken.

Eerst en vooral moet het vraagrecht betrekking hebben op het verslag van het bestuur of de agendapunten van de betrokken algemene vergadering. In bepaalde rechtsleer wordt een wel heel strikte lezing van het wettelijk vraagrecht verdedigd (volgens deze stelling zou men enkel vragen kunnen stellen over de punten waarover de algemene vergadering effectief moet stemmen), maar vaker wordt een ruimere invulling van het vraagrecht aanvaard. Een aandeelhouder moet immers ook vragen kunnen stellen over het algemeen beleid van de vennootschap of over kwesties die de mogelijke aansprakelijkheid van de bestuurders kunnen impliceren.

Verder is het bestuur slechts gehouden om te antwoorden op de vragen van de aandeelhouders *“voor zover de mededeling van gegevens of feiten niet van dien aard is dat zij nadelig zou zijn voor de zakelijke belangen van de vennootschap of voor de vertrouwelijkheid waartoe de vennootschap of haar bestuurders zich hebben verbonden”*. Voorheen voorzag de wet dat het bestuur kon weigeren te antwoorden indien de mededeling *“ernstige schade”* zou kunnen berokkenen aan de vennootschap, de aandeelhouders of personeel. In de praktijk zal de nieuwe omschrijving weinig verschil uitmaken, daar het begrip *“ernstige schade”* voorheen ook al in die zin werd geïnterpreteerd. Het bestuur kan weigeren te antwoorden op de vragen van een aandeelhouder indien dit bijvoorbeeld de lopende onderhandelingen met derden in het gedrang zou kunnen brengen of indien de vennootschap contractueel gehouden is tot geheimhouding of nog indien op die manier bedrijfsgevoelige informatie te grabbel wordt gegooid voor de concurrentie. Ook in geval van manifest misbruik van het vraagrecht (denk maar aan politieke profilering, ...) kan een weigering om te antwoorden gerechtvaardigd worden.

Indien er tenslotte verschillende vragen over hetzelfde onderwerp worden

op de beroepsinschakelings tijd tenzij deze studentenarbeid wordt uitgevoerd na 31 juli van het jaar waarin men afstudeerde.

Een derde markante wijziging is het gegeven dat de inschakelingsuitkering wordt beperkt in de tijd en slechts voor een periode van 36 maanden kan worden genoten. De wetgever heeft ervoor geopteerd om voor de berekening van dit krediet te beginnen rekenen vanaf 1 januari 2012. Op die manier worden eerder genoten uitkeringen geneutraliseerd. Verder kan dit krediet van 36 maanden onder bepaalde voorwaarden worden verlengd en bestaat de mogelijkheid om - wederom indien bepaalde voorwaarden vervuld zijn - na het verstrijken van de periode van 36 maanden een bijkomend recht op uitkeringen voor 6 maanden te openen.

Ten slotte werd in bijzondere overgangsmaatregelen voorzien voor jonge werknemers met gezinslast, alleenwonenden en bevoorrechte samenwonenden: voor hen neemt het krediet van 36 maanden slechts een aanvang de maand na hun 30ste verjaardag zodat zij tot hun 33ste kunnen genieten van een inschakelingsuitkering.

Fusioneren en splitsen wordt eenvoudiger

In uitvoering van de Europese Richtlijn 2009/109/EC heeft de

gesteld, kan het bestuur volstaan met één enkel antwoord te geven.

Om discussies omtrent de al dan niet correcte naleving van het vraagrecht naderhand te vermijden, verdient het aanbeveling om de gestelde vragen en de antwoorden (of de weigering van het bestuur om te antwoorden), desnoods heel summier, in de notulen van de algemene vergadering op te nemen. Op die manier kan men zich het best wapenen voor latere discussies en conflicten binnen de schoot van de vennootschap.

[top](#)

Electorele fase van de sociale verkiezingen

Charline Bulteel

Advocaat

charline.bulteel@crivits-persyn.be

De sociale verkiezingen, die de oprichting of de vernieuwing van de ondernemingsraden en de comités voor preventie en bescherming op het werk als doel hebben, zijn van 7 mei 2012 tot 20 mei 2012 gepland. In een vorige nieuwsbrief werden de belangrijkste stappen uit de pre-electorele fase van de procedure onder de loep genomen. Het onderwerp van huidige nieuwsbrief is de electorele fase, een negentig dagen durende termijn die loopt van dag X tot Y. Hieronder volgt een summere bespreking van de belangrijkste momenten tijdens deze fase.

Er moet een ondernemingsraad worden opgericht in alle ondernemingen die gewoonlijk gemiddeld ten minste 100 werknemers tewerkstellen. De ondernemingsraden worden hernieuwd in de ondernemingen voor zover zij gewoonlijk gemiddeld ten minste 50 werknemers tewerkstellen. De procedure voor de sociale verkiezingen verloopt in drie fasen:

- de pre-electorele fase loopt van dag X-60 tot dag X,
- de electorele fase loopt van dag X tot dag Y,
- dag Y is de verkiezingsdag zelf.

Dag X is het daadwerkelijke aanvangspunt van de verkiezingsprocedure. Vanaf deze datum is het nog exact 90 dagen tot aan dag Y, zijnde de verkiezingsdag. Dag X is de dag van de aanplakking van het bericht waarbij – onder andere - de datum van de verkiezingen wordt aangekondigd. Dit bericht dient te worden opgesteld door het overlegorgaan binnen de onderneming, of bij gebreke aan een comité of raad, door de werkgever. Op het moment van het verschijnen van huidige nieuwsbrief, heeft dag X in alle bedrijven die aan de sociale verkiezingen zullen deelnemen, al plaatsgevonden. Afhankelijk van de keuze van verkiezingsdatum (dag Y) situeerde dag X zich immers in de periode van

Belgische wetgever bij wet van 8 januari 2012 de vennootschapsrechtelijke regelgeving inzake fusies en splitsingen aangepast. Deze wet voorziet in een grotere transparantie naar derden toe enerzijds, en een versoepeling van de verslaggevings- en communicatieverplichtingen anderzijds.

Zo onder meer voor de bekendmaking van het fusievoorstel zelf door de bij de fusie betrokken ondernemingen en de mogelijkheid van de aandeelhouders om het bestuursorgaan te ontslaan van haar informatieverplichtingen zoals het opmaken van een omstandig verslag, het mededelen van tussentijdse cijfers of significante wijzigingen in de activa en passiva na datum van het fusievoorstel. Onder bepaalde voorwaarden staat de wet zelfs toe dat geen goedkeuring van de fusie door de algemene vergadering van de overnemende vennootschap meer vereist is. Voor splitsingen wordt -met uitzondering van enkele bepalingen- in een grotendeels gelijkaardige regeling voorzien.

Deze wet is van toepassing op fusies of splitsingen waarvan het voorstel wordt neergelegd ter griffie na de datum van inwerkingtreding, hetzij 28 januari 2012.

7 februari 2012 tot en met 20 februari 2012.

Dag X+35 is de uiterlijke datum waarop de vakbonden de kandidatenlijsten moeten indienen. Enkel representatieve werknemersorganisaties (ACV, ABVV en ACLVB) of hun volmachthebbers kunnen dit doen. De dag waarop de kandidatenlijsten worden ingediend, betekent het einde van de "occulte periode" die inging op dag X-30. Indien een werknemer werd ontslagen in de periode tussen X-30 en X+35, en blijkt dat hij op de kandidatenlijst staat, dan kan hij zich op retroactieve wijze beroepen op de bijzondere ontslagbescherming (zie ook hierover onze vorige nieuwsbrief).

Op dag X+40 moet de werkgever de kandidatenlijsten aanplakken. De aanplakking gebeurt op dezelfde plaats waar mededeling "X" werd geplakt. Een vertegenwoordiger van elke organisatie of van de kaderleden die een lijst hebben ingediend, mag de aanplakking bijwonen.

Tot zeven dagen na deze datum (ten laatste op X+47) kunnen de werknemers die op de kiezerslijsten voorkomen, alsook de representatieve werknemersorganisaties die kandidaten hebben voorgedragen, bij de werkgever klacht indienen. Ook de werkgever zelf kan de kandidaturen betwisten, bijvoorbeeld wegens het feit dat er sprake is van misbruik van het recht om zich kandidaat te stellen. Werd er geen klacht ingediend ten laatste op X+47, dan kan de werkgever slechts tot X+52 beroep aantekenen bij de arbeidsrechtbank. Werd er daarentegen wél een klacht ingediend, dan verstrijkt de beroepstermijn voor de werkgever pas op X+61.

Op dag X+60 moet de werkgever de werknemers informeren over de samenstelling van de stembureaus en de indeling van de kiezers per stembureau (samenstelling kiescollege). De leden van de stembureaus moeten uiterlijk op X+54 aangewezen zijn.

Een kiescollege is een groep werknemers die samen in hetzelfde stembureau moeten stemmen: Zo is er bijvoorbeeld een kiescollege arbeiders indien er minimum 25 arbeiders zijn. Arbeiders en bedienden moeten daarentegen een gemeenschappelijk kiescollege vormen wanneer één van de twee categorieën minder dan 25 werknemers telt. In dat geval dient er voor arbeiders en bedienden samen slechts één stembureau te worden opgericht.

Het stembureau is samengesteld uit een voorzitter, een secretaris en een aantal bijzitters. Zij zijn verantwoordelijk voor het goede verloop van de kiesverrichtingen op de dag van de verkiezingen.

Tot veertien dagen voor de eigenlijke verkiezingsdatum (X+76) kunnen er nog kandidaten worden vervangen. De vervanging is slechts mogelijk in vijf situaties: bij overlijden van de kandidaat *of* bij vrijwillige uitdiensttreding *of* bij ontslagneming uit de organisatie die voorgedragen heeft *of* bij intrekking van zijn kandidatuur *of* bij wijziging van categorie (vb. arbeider wordt bediende).

De laatste stap in de electorale fase is dag Y-10. Ten laatste tien dagen

Wettelijke interest terug iets hoger

Sinds 1 januari 2012 is de wettelijke interest opnieuw iets verhoogd, namelijk van 3,75 % naar 4,25 %. De interestvoet toepasselijk op handelstransacties daalt van 8,5 % voor het tweede semester 2011 naar 8 % voor het eerste semester 2012.

voor dag Y worden de oproepingsbrieven aan de kiezers bezorgd. Op de dag van de overhandiging wordt een formulier uitgehangen met de mededeling dat de overhandiging gebeurd is. Voor de kiezers die die dag niet in de onderneming aanwezig zijn, wordt nog dezelfde dag de oproepingsbrief per aangetekend schrijven verstuurd.

De eigenlijke electorale fase is dus een negentig dagen durende fase waarin voor de werkgever een aantal belangrijke momenten zijn weggelegd (X+40, X+52/X+61, X+60 en Y-10) waarbij hij zelf de nodige actie moet nemen, dit ten einde de finale verkiezingsdag, dag Y, in goede banen te kunnen leiden. Na deze fase kunnen dan de eigenlijke sociale verkiezingen van start gaan...

[top](#)

Een huis verkopen wordt hoe langer hoe complexer

Lies Sinnaeve

Advocaat

lies.sinnaeve@crivits-persyn.be

Net als bij elke andere koop/verkoop geldt ook voor de aan- of verkoop van een huis dat het in principe volstaat een akkoord te hebben over het voorwerp en de prijs opdat een koopovereenkomst tussen partijen tot stand komt. Over de jaren heen hebben verschillende wetgevende ingrepen dit principe echter meer en meer aan het wankelen gebracht. Tijd om na te gaan wat allemaal vereist is om de aan- of verkoop van een huis tot een goed (juridisch) einde te brengen.

Voor de aan- of verkoop van een onroerend goed volstaat het niet langer om tussen partijen een akkoord te hebben over het voorwerp en de prijs van de koop/verkoop, maar moeten ook tal van informatieverplichtingen worden nageleefd. De miskening van deze informatieverplichtingen kan immers leiden tot de nietigheid van de koopovereenkomst.

De meest gekende informatieverplichting is ongetwijfeld de verplichting van de verkoper om een bodemattest voor te leggen. Het Bodemdecreet voorziet dat de overdrager van een onroerend goed de koper ervan in het bezit moet stellen van een recent afgeleverd bodemattest. Het Hof van Cassatie oordeelde dat dit bodemattest al bij de opmaak van de onderhandse akte aan de koper kenbaar dient te worden gemaakt, wat niet altijd evident is. Gezien de praktische complicaties voor de praktijk wordt momenteel gewerkt aan een wijziging van het Bodemdecreet. Indien deze wetswijziging doorgang vindt, zou het vereiste bodemattest ook nog afgeleverd kunnen worden bij ondertekening van de notariële akte.

Verder vloeien ook uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening informatieverplichtingen voor de verkoper voort. Zo moet de

overeenkomst vermelden of er voor het onroerend goed een stedenbouwkundige vergunning is uitgereikt en moet de meest recente stedenbouwkundige bestemming worden vermeld. In voorkomend geval moet ook worden aangegeven of er dagvaardingen met betrekking tot het goed werden uitgereikt, alsook de op het goed rustende voorkeuren en of ten slotte een verkavelingsvergunning van toepassing is.

Ten slotte bestaan ook op straffe van nietigheid voorgeschreven informatieverplichtingen die enkel toepassing kennen in specifieke gevallen. Denken we hier maar aan de informatieverplichtingen bij verkoop op plan met toepassing van de Wet Breyne (dit onder meer met betrekking tot de inhoud van de bouwvergunning, de plannen en gedetailleerde bestekken).

Wanneer op het ogenblik dat partijen het eens zijn over het voorwerp en de prijs van de koop/verkoop, de verkoper niet in de mogelijkheid is om voormelde informatieverplichtingen onmiddellijk na te leven, bestaat nog altijd de mogelijkheid om - in plaats van een onderhandse verkoopsovereenkomst - een wederzijdse aankoop-verkoopbelofte op te stellen. Net zoals bij een compromis zijn zowel verkoper als koper door deze belofte gebonden, doch dient de op straffe van nietigheid voorgeschreven informatie nog niet aan de koper te zijn bezorgd.

Naast de op straffe van nietigheid voorgeschreven informatieverplichtingen, bestaan ook nog andere informatieverplichtingen, waarvan de miskening niet (per definitie) de nietigheid van de overeenkomst met zich meebrengt. Inmiddels al ruim bekend zijn:

- het energieprestatiecertificaat,
- het postinterventiedossier (indien er bouwwerken aan het goed zijn geweest sinds mei 2001),
- het wettelijk keuringsbewijs van de elektriciteitsinstallatie.

Andere (minder bekende) verplichtingen zijn meestal afhankelijk van het voorwerp van de overeenkomst. Zo zijn er specifieke verplichtingen bij toepassing van:

- de wet op de mede-eigendom bij verkoop van een kavel,
- de regelgeving wat gronden betreft gelegen in een overstromingsgebied,
- het bosdecreet,
- het decreet natuurbehoud,
- het decreet monumenten en landschappen,
- het duinen- en havendecreet,
- het decreet archeologisch patrimonium,
- het decreet landschapszorg.

Ook vermeldenswaardig ten slotte zijn enkele zorgvuldigheidsmaatregelen die - op zich - geen verplichting uitmaken bij de verkoop van een onroerend goed, maar die toch best gerespecteerd worden bij de verkoop:

- bijhorende ondergrondse stookolietanks moeten conform zijn aan de geldende milieuregelgeving en de attestering daarvan wordt dan ook best voorgelegd ter gelegenheid van de verkoop,
- sinds 1 juli 2011 moet de aanwezige private riolering gekeurd zijn, zodat ook dit keuringsattest bij de verkoop best wordt voorgelegd.

Het weze opgemerkt dat voorgaand overzicht allerm minst volledig is. In ieder geval blijkt eruit dat tal van andere (vaak minder gekende) wetgeving een rol spelen of kunnen spelen bij de verkoop van een onroerend goed. Een bijzondere waakzaamheid is zeker aan te raden wanneer de van toepassing zijnde wetgeving op straffe van nietigheid is voorgeschreven.

[top](#)

Alcoholslot en bedrijfswagen: geen yin en yang.

Jeroen Lorré

Advocaat

jeroen.lorre@crivits-persyn.be

Sinds oktober 2010 kunnen politierechters een alcoholslot verplichten voor chauffeurs die zich bezondigen aan bepaalde alcoholgerelateerde verkeersmisdrijven. Wanneer een (veroordeelde) werknemer geregeld voor het werk de baan op moet en daarvoor gebruik maakt van een firmawagen, kunnen problemen rijzen. Is de werkgever in z'n geval verplicht om de firmawagen uit te rusten met een alcoholslot? Moeten vooraf bepaalde formaliteiten worden vervuld? En kunnen weinig fraaie blaasresultaten aanleiding geven tot een ontslag?

Een alcoholslot is samengesteld uit een blaastoestel en een startonderbreker. Het toestel belet het starten van het voertuig wanneer de ademstaal een te hoge alcoholconcentratie aanwijst. In geval van veroordeling wordt het slot door een erkend dienstencentrum geïnstalleerd in ieder voertuig dat de veroordeelde chauffeur wenst te besturen. De bestuurder moet zich ook houden aan een 'omkaderingsprogramma' en een opleiding volgen bij een erkende omkaderingsinstelling. De maatregel kan minimum één en maximum vijf jaar duren, maar uitzonderlijk kan de rechtbank de maatregel voorgoed bevelen. Pas wanneer de bestuurder het omkaderingsprogramma succesvol afrondt, ontvangt hij zijn oude rijbewijs en kan hij zich opnieuw zonder alcoholslot in het verkeer begeven.

Ook de werkgever kan spontaan en naar eigen inzicht beslissen om zijn wagenpark uit te rusten met alcoholsloten, dus zonder dat een werknemer vooraf werd veroordeeld. De werkgever ziet er namelijk op toe dat de arbeid in behoorlijke omstandigheden wordt verricht, en staat

binnen bepaalde grenzen in voor het welzijn en arbeidsveiligheid van zijn werknemers. Het alcoholslot past in dat plaatje en kan een nuttig en preventief instrument zijn, bijvoorbeeld om arbeidsongevallen te voorkomen.

Het uitgangspunt is nochtans dat geen enkele bepaling in het arbeidsrecht de werkgever kan dwingen om - al dan niet op vraag van zijn werknemer(s), zelfs na een veroordeling - bedrijfswagens uit te rusten met een alcoholslot. Maar eenmaal de werkgever de stap zet, moet hij rekening houden met een aantal juridische geboden en verboden.

Zo is er in de eerste plaats CAO nr. 100 over het verplicht preventief alcoholbeleid in de onderneming. Volgens die CAO moet de werkgever het principe en gebruiksmodaliteiten van alcoholtests inschrijven in het arbeidsreglement. Zo wordt best melding gemaakt van de aard van de proef en te volgen procedure, de voor het afnemen ervan bevoegde persoon (bv. een lid van de hiërarchische lijn), tijdstip van de test, de maximum toegelaten graad van intoxicatie, de gevolgen van een positief blaasresultaat (bv. schorsing en opvang van de werknemer), en een eventuele verweermogelijkheid voor de werknemer. Belangrijk is dat een testresultaat niet (alleen) mag dienen voor sancties of tuchtmaatregelen, maar wel 'een' element kan zijn in de globale beoordeling van de werknemer.

Anderzijds zal de test een inbreuk zijn op de persoonlijke levenssfeer van de werknemer. Nochtans toont de rechtspraak van het Mensenrechtenhof te Straatsburg dat alcoholtests in bedrijfscontext geoorloofd kunnen zijn, wanneer zij "a fair balance" vormen tussen het legitieme doel ervan, en de inmenging in de persoonlijke integriteit van de werknemer. Een ander facet van het privacyrecht, met name de verwerking van (vaak digitale) testresultaten, is evenwel een heikel punt: vaak zal het worden aanzien als verwerking van (gevoelige) persoonsgegevens, waarvoor erg strenge voorwaarden gelden en in de praktijk zelfs onmogelijk zou zijn. Sommige rechtsleer houdt wel voor dat testresultaten kunnen worden bijgehouden indien dat is voorzien in het arbeidsreglement, en voor zover ze geen verwijzing bevatten naar de betrokken werknemer.

Als slotsom kunnen we stellen dat de invoering van alcoholsloten in firmavoertuigen niet zonder slag of stoot kan, en aanleiding geeft tot juridische plichtplegingen en bedrijfspolitieke reflectie. Toch is het een nuttig apparaat voor transportbedrijven en voor ondernemingen die werken met mobiele beroepen zoals handelsvertegenwoordigers. Vermeldenswaard is dat men op het Europese echelon droomt over het verplicht inbouwen van een alcoholslot in nieuwe modellen van voor commercieel personen- en goederenvervoer bedoelde voertuigen.

Een uitgebreide juridische analyse verschijnt binnenkort in het tijdschrift Sociaalrechtelijke Kronieken.

[top](#)

|

www.crivits-persyn.be

Ezelstraat 25 B-8000 BRUGGE | T +32(0)50 33 82 91 | F +32(0)50 47 16 59 | advocaten@crivits-persyn.be

CVBA CRIVITS & PERSYN ADVOCATENKANTOOR | ONDERNEMINGSNR. 0446.760.521
